

Toto číslo Vosk(n)ovin je věnováno Jirkovi Škodovi, našemu kamarádovi, divadelníkovi srdcem i duší.

Vážení diváci,

vítáme vás na druhém představení Voskovcovy Sázavy, kterým je drdovsky laděná „Zapeklitá komedie aneb Kdosi brousí nad Padousy“ od DS Prácheňská scéna v Písku. Letošní téma Vosk(n)ovin je zaměřeno na divadelní profesi, dnes nás bude zajímat práce režiséra. Na první straně si můžete přečíst malou recenzi jednoho z porotců, věnovanou – s důrazem na režii - představení z minulého týdne. Tentokrát je to hodnocení Václava Veselého. Dále zde pravidelně naleznete minirozhovory s našimi divadelníky, kteří se dané profesi v rámci Divadelního souboru Jiřího Voskovce Sázavy, věnují. Zajímá nás jejich pohled, kdy vždy jeden z dvojice vyzdvihuje klady profese, druhý na ní hledá mouchy. V dnešním čísle naleznete názory režisérů Lenky Kuchlerové a Jiřího Škody. Jirkovi, který nedávno tragicky odešel, věnujeme toto číslo Vosk(n)ovin.

Když má Zdravý nemocný léčit diváky

Občas používám Strindbergův citát, že Divadlo je podivuhodná věc. Režisér nechápe, co chce autor, herci nerozumějí, co po nich chce režisér, a diváci nevědí, co se děje na jevišti. V případě prvního soutěžního představení Voskovcovy Sázavy to ale neplatilo. Divákům bylo hned od začátku jasné, že před sebou mají hypochondra a tým dalších postav, které dnes a denně vstupují do života sobeckého měšťana Arganta a zažívají s ním jeho příběh. A režisér Jaroslav Málek pochopil, oč autorovi šlo a snažil se klasickou Molièrovu komedii prodat alespoň trochu v současném střihu. Nemluvě o kostýmní výpravě.

Uvědomíme-li si, že tato hra vznikla v 17. století, režijní zásah do původní předlohy byl bezesporu jasný. Jinak by – slovy klasika – diváci skutečně možná nevěděli, co se děje na jevišti. Textu by mnohdy nejspíš neporozuměli. Režisér v tomto případě pochopil, co chtěl autor: pobavit publikum. Současné publikum. A tak se na scéně objevovaly tu soudobé, jindy více méně dobové artefakty a situace. Režisér Málek je letitý divadelník a Molièrovu hru zná, včetně její historie. Co by se ale stalo, kdyby režisérskou taktovku uchopil třeba někdo mladší a pokusil by se hru stylizovat do současnosti?

Herečky a herci od Klicperů z Chlumce totiž sem tam vytykali medicínu v podobě gagu, hodného nynější době a publikum vždy pookřálo. Pokud by jí bylo více než šafránu, mohlo se jim třeba podařit uzdravit diváky mnohem snáz.

-Václav Veselý

Být či nebýt režisérem

Co Tě přitahuje/odrazuje na režisérské profesi?

JŠ: Je zajímavé vymyslet hru ještě předtím, než vůbec padne rozhodnutí, že se bude realizovat. Ty přípravy jsou na tom zajímavé.

LK: Odrazuje? Nemožnost najít hru pro ansámbl, který je věkově starší, než bych chtěla.

Co je z Tvého pohledu na této profesi nejdůležitější/nejnáročnější?

JŠ: Udržet nervy na uzdě.

LK: Najít hru, která bude pasovat na jednotlivé herce, protože když text čtu, už si představuji konkrétní aktéry. Také mám mnoho „zahozených“ her, u kterých se mi v hlavě během čtení rovnou nepromítaly obrazy.

Předlož tři klady/zápory režisérské profese.

JŠ: Nevím, jestli seženu všechny tři (smích). Relativní volnost ve vymyšlení situací. Možnost přijít konkrétní hře na kloub a třetím kladem je to, že během zkoušek musíme hledat a popírat to, co si člověk vymyslí, protože původní záměr je většinou z mnoha příčin

Soutěž pro pozorného diváka

V(n) SOLOVÁNÍ Minulý týden úspěšně odstartovala soutěž, kterou si pro své čtenáře připravily Vosk(n)oviny. První pozorní diváci již mají své soutěžní kupóny ve slosování.

Jak se do soutěže můžete zapojit? Po shlédnutí představení vyplňte ve foyer divadla soutěžní kupón s otázkou vztahující se k dané hře. Bude-li odpověď správná, automaticky se dostane do závěrečného slosování. Učinit tak můžete po každém ze šesti soutěžních představení a zvýšit tím vaši šanci na výhru. Hned tři vylosovaní získají permanentku na 23. ročník Voskovcovy Sázavy. Slosování proběhne 27. října 2023, před závěrečným představením.

Dnešní nápověda pro čtenáře Vosk(n)ovin zní:
Dávat dobrý pozor na úplatkáře se dnes může vyplatit.

Správná odpověď na otázku z minulého týdne: 6, 8 až 10. Vždycky sudý počet.

Do slosování postoupily všechny odpovědi obsahující jakoukoli část správné odpovědi.

... pozvánka na další představení

neděle 24.9.: Tajemství staré skříně

Divadlo Matýsek

Pro děti je připravena pohádka o Alfonsovi, který musí bojovat s drakem Vysavákem. Ten vyleze z televize a nahání Alfonsovi strach. Pomoc přichází v pravou chvíli ze staré skříně.

středa 27.9.: Cesta kolem světa za 80 dní

DS Jirásek, Nový Bydžov

Divákům se nabídne notoricky známá „verneovka“. Příběh začínající bláznivou sázkou mezi gentlemány strhne všechny do světa plného dobrodružství. Přijďte se pobavit a zjistit, zda hrdinové sázkou vyhráli, a také zda se všichni herci stihli vždy včas převléknout do toho správného kostýmu.

neralizovatelný a situace se vyvinou úplně jinak.

LK: To je hodně těžká otázka. Třeba když věnuji čas přípravě na zkoušku, která je potom roztěkaná. Druhý zápor je, že to hrozně „žere“ čas. A třetí... když přijdou herci třeba na třetí zkoušku a stále neumějí text. To je pro mě frustrující.

Jaké tři vlastnosti by měl/neměl mít každý režisér?

JŠ: Nervy, nervy, nervy (smích). Pevné nervy, trpělivost a měl by umět naslouchat druhým.

LK: Neměl by být hysterický, příliš vážný a měl by během zkoušky zůstat střízlivý.

Které jiné divadelní profese by ses chtěl/nechtěla věnovat?

JŠ: Já dělám všechno (smích). Báví mě všechny profese. Rád bych si možná ještě zahrál na jevišti.

LK: Profesi herce. Sice jsem odjakživa člověk, kterému nevdá se předvádět před lidmi, ale neláká mě to. Vyzkoušela jsem si to a zjistila jsem, že bych chtěla být spíš na té druhé straně. Po několika herečkých zkušenostech, jsem zjistila, že mi větší radost přináší vidět hrát vás.

Jak to vidí děti ...

Viktoria, 4.B, ZŠ Sázava

VE ZPĚTNÉM ZRCÁTKU

Divadelní soubor Klicpera z Chlumce nad Cidlinou čítá více než 40 členů. Ochotnické divadlo má v Chlumci dlouholetou tradici, jako první vznikla již v roce 1921 Jednota Klicpera. Důležitým milníkem pro současný soubor byl rok 2006, kdy se v Chlumci otevíralo nové divadlo, které poskytlo souboru pro jeho činnost důstojné prostory.

Zdravý nemocný je klasická komedie od Molièra, kterou Klicperáci udělali tak, že baví i současného diváka. Příběh o tom, jak bezbřehá hypochondrie udělala z člověka sobce, a jak se celá rodina musí spojit, aby přivedla „zdravého nemocného“ k rozumu, měl nakonec šťastný konec.

Rozhovor s Jaroslavem Málkem, režisérem a představitelem role Argantova bratra

Jak jste se dostal k režii?

Z leknutí. Prostě to vyplynulo. O režiséry je nouze, a když někdo tu dá radu, tam dá radu... tak pak už si pro ty rady začnou lidi sami chodit a nějak to celé vyplyne. Pak se dohání vzdělání, samozřejmě, protože na začátku člověk neumí nic. Nejvíc dá ale stejně praxe.

Jaké vzdělání jste doháněl?

Dělali jsme Lidovou konzervatoř. Ve VSVD (Volné sdružení východočeských divadelníků; pozn. red.) pořádáme vzdělávací programy, teď máme několikrát ročník režijní i herecké konzervatoře. Po čtyřech semestrech se konzervatoře propojí a absolventi té režijní režírují absolventy konzervatoře herecké. Mezitím pořádáme jedno nebo dvou víkendové kurzy, na které jezdí přednášet lektori z JAMU, z DAMU... opravdu odborníci.

Objevil jste se i na jevišti. Dáváte přednost režii nebo hraní?

Jednoznačně hraní. Režie je nekonečný stres, i když musím říct, že soubor je disciplinovaný a režijní pokyny se snaží plnit. Já se zase snažím vybírat charakter postavy tak, aby byl pro herce co nejpřirozenější.

Dokázal byste říct, jestli je něco, co Vás na režii přitahuje?

Nevím. Já řídím lidi celý život a je to pro mě práce. Není to něco, v čem bych chtěl vyniknout nebo něco dokázat. Děláním to opravdu z nutnosti.

Kolik her jste takhle „z nutnosti“ už zrežíroval?

S tímhle souborem jsem dvacet let. Těch her bylo hodně.

Proč jste vybral zrovna tuto hru?

Tahle hra byla výzvou, protože spousta lidí považuje Molièra za autora, který nemá dnešnímu divákovi co říct.

Jak se Vám režírovala náročná pěvecká složka?

Těžko, protože já sám nejsem zpěvák, ale mám ku pomoci herečku (Petru Koliášovou, představitelku role Anděly; pozn. red.), která má vystudovaný operní zpěv, dokonce ho i učí. Jako pěvkyně se chtěla pro další pěveckou dráhu zdokonalit v činohře.

Které divadelní profese byste se nechtěl věnovat?

Režii (smích). Nemohl bych být technik. To je profese o jiných dovednostech a znalostech.

Rozhovor s Annou Kmoníčkovou, představitelkou pokojské Toničky

Jak jste se dostala k divadlu?

Díky své mamince, která u Klicperáků hrála dva roky přede mnou. Sháněla představitelku pro roli lehké děvy do hotýlku U Galantní kočičky, ve hře Brouk v hlavě, a maminka jim oznámila, že jednu takovou doma má (smích). Samozřejmě tím myslela, že má jednu zájemkyni, která by chtěla hrát divadlo. Tak jsem v roce 2014 přišla ke Klicperákům.

Jak jste na divadlo nahlížela předtím, než jste se stala členkou souboru?

Maminka se divadlu věnovala od mládí, tatínek byl také trošku do komediantské strany. Chodila jsem na základní uměleckou školu, hrála jsem v několika školních představeních... s kamarády jsem se snažila režírovat dětské pohádky, když jsme byli malí. Okolo divadla se pohybuji od dětství.

Máte nějakou vysněnou roli?

Jelikož jsem milovnicí muzikálů, tak kdybych si měla vybrat, byla by to role v muzikálu Johanka z Arku. Chtěla bych si zahrát Johanku.

Jaký máte vztah k hudbě?

Mám dvě kapely, od základní školy jsem zpívala ve sborech. Měla jsem i tu čest si zazpívat ve hře Divotvorný hrnec, kterou jsme hráli asi pět let zpátky. To spojení hudby a divadla bylo úplně nejvíc. Děkuji „režiovi“, že mi tu možnost dal.

Co Vás přitahuje na profesi herečky?

Jsem asi trošku exhibicionista. Ráda bavím lidi a, je asi zvláštní to říct, ale nevdám mi ze sebe dělat i trochu toho kašpara, abych diváky pobavila a něco jim předala. Osobně by mě profese profesionální herečky lákala, protože bych si mohla zahrát s nějakými pěknými, mladými herci (smích).

Jak Vám sedla role pokojské Toničky?

Vůbec mi nešla přes pusy. Jsem temperamentní člověk, podvědomě jsem věděla, jak to zahrát, ale pořád jsem to byla já, a nebyla jsem Tonička. Až těsně před premiérou, na generální zkoušce, to takhle luplo... asi po roce a půl, co jsme hru zkoušeli. Tehdy mi „režža“ řekl: „Tak a teď jsi Tonička“,

od té doby to jde, už jsem se s rolí sžila. Tu roli zbožňuji, užívám si ji.

Nešlo si nevšimnout, že máte velmi příjemný hlas. Pracujete s ním nějak?

Když sebe sama slyším, tak bych se nejraději neslyšela. Podle mého názoru mám na ženu strašně hrubý hlas. Spíš nechápu, co na mém hlase lidi tak fascinuje.

Takže nejsem první, kdo Vám něco takového říká.

Ne, nejste. Díky tomu, že zpívám ve dvou kapelách a jsem lidem hodně na očích, jsem to už párkrát slyšela. Když se ale porovnám s profesionálními zpěvačkami, tak mají všechny krásný barevný hlas a já jsem takový „vychrclaný rocker“.

Kterou jinou divadelní profesi byste si vybrala?

Zajímá mě profese režiséra. S naším režisérem jsem jezdila na kurzy činoherní režie a moc mě to bavilo. Dokonce jsem si režii i na střední škole vyzkoušela. Není to nic lehkého sehnat lidi, kteří mají stejný zájem do toho jít a v tom zájmu je udržet, dokud není dílo dokonáno. Režie je pro mne zajímavější než herectví. Herec má samozřejmě um, ale režisér je číslo jedna, je na něm, aby uvedl svou představu na jevišti k životu.

Jak to vidí porota...

Václav Veselý

Viděl jsem divadelní představení, které by se mi líbilo ve venkovském hospodském sále, kde bych si o přestávce došel do výčepu na pivo a vrátil se na pokračování. Byla to čistokrevná, ochotnická, dobře odvedená práce.

Oldřich Randula

Pravě ochotnické představení, které baví herce i diváky.

Kristýna Urbanová

Z mého pohledu bylo ve hře málo hudby, ale zpěv představitelky Anděly byl výborný. Někteří herci by měli trochu ubrat, ale celkově mám z představení příjemný pocit.

Jak to vidí divadelníci...

-Myslím, že to bylo divácky vděčné představení.

-Projev služky v momentě, kdy simulovali smrt nemocného, byl geniální, uvěřitelný a herecky výrazný.

-Některé herecké výkony byly lepší než jiné, ale celkově představení působilo mile.

-Myslím, že by představení prospělo více, nejlépe sborových, písniček.

-Nejvíc se mi líbil zpěv a scény, v nichž byl na jevišti představitel doktorova syna.

-Takový průměr, chyběla tomu dynamika.

-Velmi se mi líbila herečka, která představovala dceru nemocného.

Výsledky hlasování

líbilo	46
líbilo s výhradami	3
nelíbilo	1

Vaše ohlasy na novinky, obsah přehlídkových listů nebo shlédnutá představení uvítáme na tradiční e-mailové adrese vosknoviny@seznam.cz.

Všechna vydání V(n) budou postupně zveřejňována na webu a facebooku DS Jiřího Voskovce a též na facebooku přehlídky Voskovcova Sázava na odkazech:

www.divadlo-sazava.cz

www.fb.com/dsjvs

www.fb.com/voskovcovasazava